

Ooperiprimadonna Lapimaalt

Et Põhja-Soomes on au sees suusatajad ja põdrakasvatavad, pole kellelegi uudiseks, et aga teiselt poolt polaarjoont on pärit maailma lavadel just Mozarti laulmisega tuntuks saanud lüüriline sopran, on tõeline ime.

Kuigi, vaimustavaid lauljaid on Soomes – Karita Mattila, praegu Eesti Muusikaakadeemiaski õpetav Taru Valjakka, Jaakko Ryhänen, Jorma Hynninen.

Vaatamata pühapäevalõunasele ajale (etendus oli kell 14), või just tänu selleks oli teatrisaal tulvil vaatajaid, sealhulgas suur hulk muusikuid.

Etenduse algus oli kõige nõrgem. Orkestri karakter oli millegipärast nii tempoliselt kui dünaamiliselt märksa aktiivsem kui kütmata kambris külmatavatel kunstnikel (Vello Jürna, Väino Puura, Mart Mikk). Tasakaal tekkis Schounard'i (Villu Valdmaa) ilmumise ja tegevuse hoogustumisega. Ka ei kostnud boheemlaste repliigid hästi üle orkestri, erandiks Rodolfo (Vello Jürna), kuid temagi puhul oli algul märgata vokaalset ebakindlust kõrgetes *pianodes*. Õnneks möödus see tenorite ühe kaunima aaria "Nii jääkülma on su käe..." ajaks. Siit alates oli Jürna väriliseks partneriks eriliselt ühtlase ja suggestiivse tooniga Soile Isokoskile. Meeldejääva tegelaskuju vormis Mart Mikk (filosoof Colline), kes nii esimeste vaatuste koomikas kui finaali traagikas mõjus erakordselt siiralt ja ehtsalt.

Soile Isokoski (Mimi) ja Vello Jürna (Rodolfo).

Peategelaste tugev dramatism

Soile Isokoski hääleliigiks on küll lüüriline sopran (päris Puccini-hää! ta pole, ilmselt oleks tema vokaal veel nauditavam Mozarti laulmisel), aga näitlejana tundus talle lähedasem olevat dramatism — hilisemate vaatuste kurnatud ja traagiline Mimi. I vaatuse kergus ja õrnus, mis võiks ju ühe Pariisi õmblejaneiu puhul kõne alla tulla, ei olnud tema tugevam kül!g. Ka Rodolfo karakteris olid dramaatilised episoodid veenvamad, nii et psühholoogiliselt mõjuvamaks kujuneski III vaatuse lahkusmisstseen. Siin tundusid loomulikud ka esimestes vaatustes võõrastamapanevalt pooleliolevat ehitust meenutanud majamaketid, mis nüüd äkki lavastuslikult omale kohale asetudes talvise

Soile Isokoski Mimi roll Puccini ooperis Boheem 12. jaanuaril Estonia Teatris

Pariisi vaesust ja kõledust sümboliseerisid. Oskuslik valgustus pani lavapildi lausa külma õhkama.

Tugevates värvides oli antud Mu-setta tegelaskuju (Nadia Kurem), kelle ekstravertne karakter oli Pariisi neiule vast omasemgi. Kuremi hää! oli küll *forte* kõrgustes veidi terav, aga kokkuvõttes nii kandeav kui nüansirikas, tema repelliigid olid alati kosta ja *pianoderiti* meisterlikud. Nadia tõeline musikaalsus ilmes hingeminevalt esitatud IV vaatuse palves.

Peale etendust vestlesime Ivo Kuusega: "Soile Isokoski hää! kannab, fraas elab ja liigub intensiivselt. Vokaal on

ühtlane ja katkematu, ei ole hairivat sõnarõhutamist suurema väljendusrikkuse saavutamiseks. Nii nagu ta inimesena on lihtne ja loomulik, on ka laulmisviis. Soile Isokoski ei mängi kuskil üle, kogu energia läheb hää!de, sellega antaksegi kõik edasi."

Kogu energia vokaali

Ivo Kuusk nimetab halvustavalt lavastust, kus on lauljale segavalt palju liikumist, "kirbutsirkus muusika saatel". Praegune Arne Miku kohati staatiliseltki mõjuv lavaseade aga jätab võimaluse end avada just laulu kaudu.

Eraldi väär!b märkimist orkestri meeldivalt täpne ja puhas mäng. Ilmselt jää ka peadirigent Paul Mägi rahule, kuna ooperiorkestri mitmekordset püstitõstmist publiku aplausi ajal just tihti ei

esine. Mimina Soome Rahvusooperis oma karjääri alustanud Soile Isokoski sai Eestis hea võimaluse proovida "Boheemi" itaaliakeelset varianti, kuna kevaldel on ta kutsutud Viini Riigiooperi sama teose itaaliakeelsesse lavastusse.

Mitmed originaalkeeles ooperilavastused on vast juba harjutanud publikut lava kohalt eestikeelselt teksti lugema. Suur pluss on see ka külalissolistide kutsumisel. Meenuvad 70-ndate kohati kuuni neljas eri keeles lauldud ooperid, mida nõr!dinud kuulajad rahvusvahelise hotelli vestibüül!iga võrdlesid. Siinkohal on sobiv meelde tuletada, et 31. jaanuaril esineb "Don Carlo" etendusel viis vene rahvusest solisti.

HEILI VAUS